

ישראל עזרת

מורא של אמיצים

התורה הקדושה פותחת את דיני המלחמה בהוראה הבאה (כ, א): "כי תצא למלחמה על איבך וראית סוס ורכב עם רב ממך, לא תירא מהם, כי ה' אלקיך עמך, המעלה מארץ מצרים". הוראה זו מקדמת את הלוחמים, וכמובא בפסוקים הבאים "והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הפה ודבר אל העם. ואמר אלהם, שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם, אל ירך לבבכם, אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם. כי ה' אלקיכם ההלך עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם"

הידיעה שהשם יתברך עמנו, מסירה כל חשש ספקה. אמנם למראה העין עומדים עלינו עם רב המונה כמות חילים גדולה פי כמה וכמה מהצד שלנו, אבל כולם בבות חסרות כח משום שבעל הכחות כלם ית"ש עומד לצדנו, וברצותו לא ירים איש את ידו ואת רגלו. ועם ידיעה איתנה זו הדרך סלולה לנצחון. הוראה זו צריכה ללוות את האדם בכל ימי חייו. להפנות את עקר מאמציו שהבורא יתברך שמו יעמוד לצדו, ואז אין מקום לכל חשש מהצד שכנגד.

ידיעה זו באה בהדגשה בהפטרת השבוע הפותחת במלים (ישעיה נא, יב) "אנכי אנכי הוא מנחמכם, מי את ותיראי מאנוש ומפן אדם חציר ינתן". וממשיך הנביא להזהיר, שבשכחת עקרון הבטחון בהשם, עשוי הפחד להשתלט, וכנאמר בפסוק הבא, "ותשכח ה' עשך נוטה שמים ויסד ארץ ותפחד תמיד כל היום מפני חמת המציק וגו'". גם כאשר האויב אינו מהנה איום, הפחד מלנה את הנגוע בחסר בטחון בהשם יתברך, המתעלם מהשגחתו התדירה ואינו מזכיר לעצמו את הישועות, ההצלחות וההצלות שעשה עמו השם יתברך בעבר.

ולכן אזהרה זו – "לא תירא מהם, כי ה' אלקיך עמך, המעלה מארץ מצרים" חיונית להצלחת המערכה. ולא רק במלחמה נגד אויבים אלא בכל צעד בעולם הזה, על האדם לדעת שהשם יתברך עמו, ולזכר שהוא מחיה אותו תדיר ולהזכיר לעצמו את נפלאותיו בעבר.

ולהבין עד היכן הדברים מגיעים, מובא בספר "תולדות יעקב יוסף" (פרשת משפטים אות א) "...שמעתי ממורי [רבינו הבעל שם טוב הקדוש זיע"א] כשרוצין לפרע הענש למי שהוא ראוי לענש אזי נוטלין ממנו מדרגת הבטחון, על פן ראוי להתפלל לפניו יתברך שיתחזק בבטחון בו וכו' ודברי פי חכם חזן" (וכו', ע"ש ומה שפאר עפ"ז).

בר דעת אינו מתפעל מעפר

וצדיקים וקדושים כאשר רצו לפעל ישועות,

לפני הכל חזקו באדם את מדת הבטחון בהשם יתברך, ובזה הסירו ממנו את הפחד מהבאות, והיה עבורם פתח הצלה לצאת מצרה לרונחה. כידוע הצדיק הפלאי רבי ליב שרהס זיע"א פעל כל ימיו כשליח ההשגחה העליונה להציל יהודים מהפריצים הרשעים. ומעשיות רבות ספרו על עז רוחו ומסירות נפשו להכנס לטירותם, לדרוש ולבקש על אחינו בני ישראל הנתונים בצרה ובשביה, לפדותם מבור הפלא ואף לשחררם מחבל המליה. ובסיעתא דשמיא הצליח הצדיק להצילם ולפדותם ממנת לחיים.

אותו צדיק וקדוש לא הסתפק רק במדת בטחוןו שלו בחי החיים, אלא השפיע והקרין מהוד השענוותו גם על אחרים, והכשירם לכלי מחזיק ברכה להחיש ישועה. על אחת הדרכים שהשפיע על יהודי להשתתף בהצלת נפשות, במעשה הבא: פעם אחת הוצרך רבי ליב למאה אדמים' (מטבע הנהוגה באותם ימים) למטרת הצלת נפשות. בא הצדיק לאכסניה שהיתה בקרבת מקום, קרא למשרת הבית ובקש ממנו שילך לעשיר פלוני, ויאמר לו: ליב בן שרה נמצא באכסניה והוא דורש שתביא לו מאה אדמים. נחרד המשרת היהודי: עשיר זה אינו אדוק בדתו ומתעב רבנים וחסידים, ומהיותו קפדן גדול, לא יחשש לבזות ולהשפיל כל העומד בדרך לדכאו עד עפר. ובפרט אם ישמע את שם הרב שנודע בין החסידים ומכל שפן פעם, כשהוא יושב בביתו עם אנשים חשובים ומפרסמים, שגלל לשער את כעסו וכאשר הוא משתולל, סננה לעמוד בקרבתו... צחק רבי ליב ואמר: מה אתה פוחד וממי אתה מפחד? על מה אתה דורך? על עפר. הבית הזה עפר. וגם ארמון העשיר – עפר, השלחן והפסא שפאן מעץ ששרשו מעפר וכך גם השלחנות והכרסאות שבבית העשיר, וגם כלי הפסוק והזקב משפיות החמדה שלו הם עפר מן האדמה. וגם העשיר עצמו, שאתה כל כך מתפעל ממנו, גם הוא עפר – "כי עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג, ט), וגם כל החשובים שבביתו, והמשרתים וכו' וכו' – הכל עפר. ומעפר אתה מתפעל? נקח דבר הצדיק למשרת הפשוט עד שהחזיר לתודעתו שבאמת אין להתפעל מאף אדם והבין שאין כלל לפחד ולחשש מהמשימה שהטיל עליו הצדיק. מהיותו חדור ואיתן בידיעה זו, גם המשרת והלך לארמון העשיר הקשוח, בא לאולם המרזקי, שם ישב הגביר הגדול בחברת בני ביתו ואורחיו המכבדים (פנבור: פלם עפר...)

ובקול רם, צלול ובוטח מסר את דברי הצדיק: ליב בן שרה נמצא באכסניה והוא דורש שתביא

לו מאה אדמים. וכפי שאמר הצדיק, מיד כאשר שמע הגביר את הדרישה, מהר למלאה.

זהירות מגורם הפחד

וכינן שפחד הוא גורם משתק, משבש החיים ואף מסכן, יש לתור אחר המקור המאים עלינו – מדוע אנחנו מפחדים, והאם נתן לשרש פחד מעקרו? מענה לזה נראה ללמוד מקריאת האזהרה המושמעת לחילים לפני הקרב: מי האיש הירא ורך הלכב, ילך וישב לכיתו ולא ימס את לבב אֶחיו כלכבו" ומבאר רבינו אור החיים הקדוש, "מי האיש הירא וגו' – רבותינו זכרונם לברכה (סוטה מד) אמרו, זה הירא מעברות שבידו, פרוש, על דרך אומרו (ישעיה לג, יד) פחדו בציון חטאים, שכל מי שיש בידו עברות לבו ירא וחרד מעצמו, ואפילו אינו יודע שיש בידו עברות, הפחד הנכנס בלבבו במלחמה, תודיעהו פי יש בידו עברות, ורבותינו

מהפסוק הקדוש
"זרע שמשון"
לרבי שמשון חיים נחמני זיע"א

השבוע ו' אלול יומא דנשמתא

ושפטנו את העם משפט צדק, היה לו לומר ושפטו אותך כמו שהתחיל 'יתן לך' ועוד שהוא לשון מיתר דתיה לו לומר ושפטו צדק דפשיטא שישפטו את העם, דאית מו ושפטו אם לאו את העם, ואם ישפטו צדק, פשיטא שיעשו משפט, וי"ל שלפעמים הדין אינו שופט צדק כדי להוציא הדין לאמתו בעובדא דמרי בר איסק במוציא דף ל"מ, דא"ל רב הסדא זיל את אייתי סהדי וכו' וא"ל דינא חכי"א א"ל חכי דיינינן לך ולכל אלימי דתברך וא"ה עין שם שלפי הנסבות, כדי לגלות את האמת. הוצרך הדין לנקט בצעדים חריגים מחשש רמאות. וזו"ה "ושפטו את העם" הינו האלמים והפחותים שבוישראל, כמו שפורר שם עם "ויהי העם כמתאוננים", והוסף מילת "משפט" בלומר משפט כמו שהוא, אף שלא בדין, כדי שיבא לאור הדין צדק. א"נ דאיתא בשלחן ערוך ח"מ סי' ט"ז שכשהיה רואה הרא"ש שהדין מרמה היה בותב שאין לשום דין להשתדל בדין זה, כמה דברים אמורים, כשהתובע רמאי אבל כשהנתבע רמאי אין הדין יכול להסתלק, שלא ישתכר הרמאי ברמאותו ועי"ש. וזהו "ושפטו את העם" דהינו הרמאים רק כשהמשפט יהיה צדק, דהינו שלא ישתכר הרמאי, ועוד איתא שם בהנהגה ואם נראה לבית דין שאחד גוזל את חברו ולא יכלו להוציאו מפניו בדין וכולין לגור על שאר בני אדם שלא ישאו ויתנו עמו וכו' א"כ כשיש איזה דין בין ב' אנשים הב"ד גוזרים ושופטים כל העם שלא ישאו ויתנו עמו וזהו "ושפטו את העם" כדי להוציא לאור "משפט צדק" בין ב' בעלי דיניו.

ז"ל שעריו העוֹן שִׁכְנָס בְּלבוּ הפחד מִיִּצְרוֹ שְׁאֵפִילוּ אִין בְּיָדוֹ אֵלָא שְׂדִבְרֵי בֵין 'לְשִׁתְּבַח' ל'יוצֵר' (עין בית יוסף ארח חיים סי' נד בשם הירושלמי) וְהַטַּעַם כִּי הַנְּכֻס לְמַלְחָמָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לוֹ נֶס לְהַנְצִיל מִחֶרֶב אוֹיֵב, וְכֵן שְׂבִידוֹ מִבְּחִינַת הַרַע אֵינּוּ רְאוּי לְנֶס וּמְזִלוּ יִפְחִידוּ (מגלה א)

[לְכַאוֹרָה דְּבָרֵי הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ לַעֲנֵן הָיָא מַעֲבֵרוֹת שְׂבִידוֹ הוּא רַק לְדַעַת רַבִּי יוֹסֵי הַגָּלִילִי וְאֵלוּ רַבִּי עֲקִיבָא סוֹבֵר כְּמַשְׁמְעוֹ – שְׁאֵינּוּ יְכוּל לַעֲמוֹד בְּקִשְׁרֵי מַלְחָמָה וְלִרְאוֹת חֶרֶב שְׁלוֹפָה. אִךְ נִרְאָה לֹא מִרְבִּי שְׂבִידוֹ אֲדָרְבֵי רַבִּינּוּ אוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ עוֹלָם יָפָה גַם עַם דַּעַת רַבִּי עֲקִיבָא, כִּי הִסְבִּיר שְׁנוֹתֵן הָאוֹר הַחַיִּים הוּא עַל מְקוֹר הַפֶּחַד, עַל הַסְּבָה שְׁמַעוֹרָר אֵת הַפֶּחַד הַטַּבְעִי, וְהַטַּעַם שְׁעֵבֵרוֹת בְּיָדוֹ הוּא הַגּוֹרֵם לְכָךְ שְׁאֵינּוּ יְכוּל לִרְאוֹת חֶרֶב שְׁלוֹפָה. גּוֹרֵם זֶה נִסְתָּר גַּם מִהַחֵל עֲצוּמוֹ, וּמְקוֹרוֹ בְּעֵבֵרוֹת שְׂבִידוֹ.]

וְנִרְאָה לְמִלּוֹד מְדַבְרִים אֵלוּ שְׂכִינֵן שֶׁפֶּחַד מְקוֹרוֹ בְּמִזְל רַעוּע הַנְּגַרְם מִחֻטְאִים שְׂבִידוֹ הָאֵדָם, הַדְרָךְ לְהַסְרָתוֹ הוּא בְּעֵקֶרֶת הַחֻטְאִים שְׁסוּחָב עֲמוֹ. וְכַל שְׂיִרְפָּה לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה, כֵּךְ יִסִּיר אֵת גְּרוֹרוֹת הַפֶּחַד מִעַמְקֵי לְבָבוֹ וְשׁוֹב יִהְיֶה לְבוֹ שְׁלֵם וְכַטּוּחַ בְּהֶשֶׁם יִתְבַרֵךְ. וְכֹאֲשֶׁר בְּטַחֲנוֹ חֲזַק בְּצוּר יִשְׂרָאֵל, אִין לוֹ כֵּל פֶּחַד מְגוֹרֵם אַחֵר.

אוֹתָם חֲזָלִים קְדוּשִׁים וְיִטְהוּרִים, שֶׁהָרָאוּ נְכוֹנוֹת לְהַלְחֵם בְּאוֹיְבֵים צְמָאֵי דָם, רַבִּים וּמִיָּמִינִם מֵהֶם, עָשׂוּ זֹאת לֹא מוֹרָא וְנִפְחַד, כִּי אֵת הַיְרָאָה הַפְּנוּ לְדַבֵּר הַעֲקָרִי: יִרְאֵת שָׁמַיִם, וּפְחַדָּם הָיָה נִתּוֹן כֵּל הַעֵת שְׁלֵא לַעֲבוֹר עַל צְוֵי הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ. בְּלֵב כֵּזֶה לֹא מְקַנֵּן פֶּחַד. וְאֵלוּ חֲזָל אַחֵר גַּם "גְּבוֹר שְׂבַגְבוּרִים וְחֲזַק שְׂבַחְזֻקִים" (עין תוספתא סוטה ז, יד), מִהֵיוֹתוֹ חֶסֶד פֶּחַד מַעֲבֵרוֹת שְׂבִידוֹ, עָלְיוּ לְשִׁגָּת כְּכֹר בְּפִתִּיחַת הַמַּעֲרָכָה.

בְּתַקוּפַת מַלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה, בְּעֲצוּמָם שֶׁל הַיָּמִים הַטְּרוּפִים, נִדַּד הַרְבֵּי מְבַרְסֵק – הַגְּרִי"ז סוּלוּבִיצְ'קִי זִיע"א עִם מִשְׁפַּחְתּוֹ. מִמְּחַבְאוֹם נִשְׁמָעוּ הַתּוֹתָחִים וְצָרַחֹת הַרוֹצְחִים מְחַפְשִׁים יְהוּדִים. וְאֵלוּ הַרְבֵּי הָיָה רְגוּע לְחִלוּטִין, יִשָּׁן בַּעַת שִׁנְיָה, אֲכַל בְּזִמְן הָאֲכִילָה, בְּהִיוֹתוֹ סְמוּךְ וְכַטּוּחַ שֶׁהֶשֶׁם יִתְבַרֵךְ עֲמוֹ וְאִין לוֹ לַפְחַד כֵּל מִבְּנֵי אֵדָם. יְדֵי חוֹבַת הַהַשְׁתַּדְּלוּת יִצָּא, וּמָה לוֹ לְדַאָּג הַלְאָה?! סֵפֶר תְּלַמִּידוֹ רַבִּי אֲלִיקִים שְׁלִיזֶנְגֶּר שְׁלִיט"א רֹאשׁ יִשִּׁיבַת הַרְמ"א בְּלוֹנְדוֹן, "מֶרֶן זצ"ל לֹא הָיָה פֶּחַדָּן כֵּל, בְּשַׁעַת הַמַּלְחָמָה הָיָה רְגוּע בִּיּוֹתָר, כִּי אָמַר ה' אִישׁ מַלְחָמוֹת, וְהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית וְאִין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת וּמָה יִדְאָג!?"

לֹא כֵן נִהַג כְּאֲשֶׁר הַדְּבָר נִגַּע לְקִיּוּם מִצְוַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, כִּי אִזּוֹ נִרְמַע מִכֵּל פְּעֵלָה שֶׁהִיָּה בַּה חֲשַׁשׁ קַל וְרַחוּק שֶׁל אֲסוּר אוֹ שֶׁל דְּבַר הָעוֹלָל לְהִבְיֵא לְאֲסוּר וְלִסְטִיָּה קְטָנָה מִהַשְׁלָחַן עֲרוּךְ. דְּגַמָּה לְכָךְ, כְּאֲשֶׁר בְּמַלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה, כְּעֵבֵר זְמַן תְּלָאוֹת אַרְוֶךְ וּמְפָרֵךְ הִגִּיעַ בְּעֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ בְּאִנְיָה לְאַרְץ הַקְּדוֹשׁ, מָהֵר לַעֲלוֹת לִיְבִשָּׁה עִם בְּנֵי

מִשְׁפַּחְתּוֹ, כְּשֶׁהוּא מוֹתִיר אֵת כָּל רְכוּשׁוֹ בְּאִנְיָה, בְּהֶם חֲפָצָיו חֲדוּשֵׁי תוֹרָתוֹ עֲלֵיהֶם שָׁמַר כְּכֹל כַּחוֹ, וְכֹל זֶה מְחַשֵּׁשׁ שְׂכָכָר נִכְנָסָה הַשְּׂבַת וְאֲסוּרָה הַטְּלוּל. וְגַם דְּבַר הַמוֹתֵר לְחִלוּטִין, אִם דְּרָךְ הַשְּׁגָתוֹ הָיָה גּוֹרֵם כְּלָשׁוֹ שְׁנַגְדַּת אֵת הַהֲלָכָה אוֹ דִּינָא דְּגִמְרָא, הָיָה חוֹשֵׁשׁ מִלְּהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ. כֵּךְ, לְדַגְמָה, מִסְפֵּר הַגְּר"א שְׁלִיזֶנְגֶּר, שֶׁנִּכַּח בְּבִיתוֹ בְּשַׁעַת מַלְחָמָה, וּבִתּוֹךְ כֵּךְ הֲלָכָה בְּתוֹ לְהִבְיֵא חֲלָב, וְהַרְבֵּי סוֹרֵב לְהַנּוֹת מִחֲלָב זֶה מִשׁוּם שֶׁהַסַּג בְּדָרְךְ שֶׁל סְפָנָה, (ע"ד הַמוּבָא בְּמַסְכַּת בְּבֵא קָמָא ס' ע"ב עין שם). וְכִידּוּעַ זְהִירוֹתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי מְבַרְסֵק בְּאַפִּיַת מִצְוַת, בְּחֻרְדַּת קוֹדֶשׁ מְכַל חֲשַׁשׁ רַחוּק. וּמִסְפֵּר הַגְּר"א שְׁלִיזֶנְגֶּר, שֶׁשָּׁמַע מִמְּגִידֵי אָמַת "כְּאֲשֶׁר בָּא מֶרֶן זצ"ל לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הָיָה אֲבָרָךְ אֶחָד שֶׁעוֹר לְמֶרֶן זצ"ל מֵאֵד בְּסִדּוֹר עֲנִינֵי אַפִּיַת הַמִּצְוֹת, וּמֶרֶן הִכִּיר לוֹ טוֹבָה מֵאֵד, וּבְעֶרֶב פֶּסַח בָּא לְבֵית מֶרֶן וְהוּא חָזַר וְהוֹדָה לוֹ עַל גְּדֻלַּת מְסִירוֹתוֹ, וְאָמַר הֵהוּא, שְׂבָא לְבַקֵּשׁ בְּקִשָּׁה קְטָנָה, שְׂמֶרֶן יִתֵּן לוֹ פְּזִית מִצָּה מְאַפְיָתוֹ, וְנִתְחַוְרוּ (- הַחִירוּ) פְּנֵי מֶרֶן מֵאֵד וְאָמַר, זֶה אֵינּוּ יְכוּל שֶׁהָהוּא יִצָּא פְּזִית מִצָּה לְמַצָּה עַל אַחֲרֵיוֹתוֹ [ומי שֶׁהִפִּיר אֵת מֶרֶן זצ"ל יוֹדַע שֶׁהַכֵּל אֲצִלוֹ אָמַת לְאַמְתּוֹ], כֵּזֶה הָיָה אֲצִלוֹ פֶּחַד אֲלִיקִים לְמַעֲלָה מִשְׁכָּל אֲנוּשׁ נוֹרָא וְאִיוִם!" וְכֵהֵנָּה עֲבֻדוֹת רַבּוֹת סְפָרוֹ עַל חֻרְדָּתוֹ מִחֻטָּא אוֹ מִמָּה שְׂמִרַחַת חֻטָּא. כִּי הָיָא מְדַבֵּר הַשֵּׁם, מִסִּיר מִמְּנוּ יִרְאוֹת אַחֲרוֹת.

הַפֶּחַד שֶׁל רַבִּי זוּשָׁא

אֵת הַמַּעֲשֵׂה הַבָּא סֵפֶר הָאֲדָמו"ר מְבַאֲבוֹב רַבִּי שְׁלֵמָה מֵאֲבִיו רַבִּי בֶּן צִיּוֹן בַּעַל ה"קְדוּשַׁת צִיּוֹן" הַי"ד, עַל רַבִּי זוּשָׁא מְאַנְפּוּלִי זְכוּתָם יִגְן עֲלֵינוּ אָמֵן (מַעֲבָד כָּאֵן עַל פִּי מְקוֹרוֹת שׁוֹנִים). כְּאֲשֶׁר הִלֵּךְ רַבִּי זוּשָׁא בְּגִלוֹת יְחִידִי, לֹא אַחֲרֵי רַבִּי אֲלִיקִימֶלֶךְ זִיע"א, אֲרַע שֶׁהִתְאַרַח אֲצֵל גְּבִיר גְּדוֹל שֶׁהַחֲזִיק בְּמִצְוַת הַכְּנָסַת אוֹרְחִים וְאַרְחָם בְּיַד רַחֲבָה וּבְרוּחַ נְדִיבָה. מִיַּד לִילָה, כְּאֲשֶׁר שָׁאָר הָעֲנַנִּים כְּכֹר נִמּוּ אֵת שְׁנַתָּם הָיָה הַרְבֵּי ר' זוּשָׁא זצ"ל בְּעֲצוּמוֹ שֶׁל עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, בְּעִרְכַּת תְּקוּנַת חֲצוֹת וְשָׁאָר סְדְרֵי לְמוֹדֵיו, וְהַכֵּל בְּהַצְנַע וּבְהַסְתֵּר בְּאִפְסָן שְׁלֵא יוֹדַע לְשׁוּם אֵדָם. וְהֵנָּה פַּעַם אַחַת נֶאֱבַד חֲפָץ יָקָר בְּבֵית הַגְּבִיר, וְאַחַר הַרְבֵּה חֲפוּשׁ בְּחוֹרֵין וּסְדָקִין, הִחֲלִיטוּ בְּנֵי הַבֵּית שְׂוֹדָאֵי אֶחָד הָעֲנַנִּים מִהָאַרְחֵי פְּרַחֵי שְׁנַמְצָאוּ שֵׁם גְּבֵי אֵת הַחֲפָץ. וְכִיּוֹן שְׂרַבִּי זוּשָׁא הָיָה עַר בְּשַׁעַת הַקְּטָנוֹת שֶׁל הַלֵּילָה, כְּנֹזֶפֶר, נִפְּל עָלָיו הַחֲשָׁד. נִגַּשׁ אֵלָיו בַּעַל הַבֵּית וְדָרַשׁ מִמְּנוּ שִׁחְזִיר לוֹ אֵת הַחֲפָץ. רַבִּי זוּשָׁא נִסָּה לְהַסְבִּיר שֶׁחֲלִילָה לוֹ מַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵי הַזֶּה, אִךְ הָעֲשִׂיר הָיָה נְחוּשׁ בְּדַעַתוֹ וְחָבַע מִמְּנוּ לְבֹא עֲמוֹ לְדִין תּוֹרָה אֲצֵל רַב הַעִיר, שֶׁהָיָה גְּדוֹל בְּתוֹרָה וְאִישׁ צַדִּיק וּמְקַבֵּל. הַסְּפִים רַבִּי זוּשָׁא וַיִּלְכוּ אֵל הַרְבֵּי. הָעֲשִׂיר

דְּבַר בְּלֵהַט וְהַמְצִיא רְאִיוֹת שׁוֹנוֹת שְׁלִכְאוֹרָה קוֹשְׁרוֹת אֵת רַבִּי זוּשָׁא לְמַעֲשֵׂה, חֲלִילָה. וְאֵלוּ רַבִּי זוּשָׁא אָמַר שְׁלֵא גְבֵי כֵּל חֲפָץ מִבֵּית הָעֲשִׂיר [כְּנִרְאָה שְׂרַבִּי זוּשָׁא לֹא טָרַח לְהַלְחֵם עַל צְדָקָתוֹ, שְׂכִידוּעַ רָאָה בְּכִזְיוֹנוֹת כְּפָרָה עֲצוּמָה וְטָרַח אִךְ לְקַבְּלָם...]. הַרְבֵּי נִסָּה לְדַבֵּר עַל לְבוֹ שֶׁל רַבִּי זוּשָׁא שְׂיִרְאָה שְׂיוּדָה, וְאִךְ הַסְּבִיר שְׁלֵמַעֲשֵׂה גְבֵי כֵּזֶה יִתְכַנֵּן הַשְּׁלֵכוֹת חֲמוּרוֹת לְעַנִּים שְׁמַעְתָּה יִסְרַב בַּעַל הַבֵּית לְפָתַח אֵת בֵּיתוֹ לְאוֹרְחִים מְחַשֵּׁשׁ שְׂיִגְבּוּ אֵת חֲפָצָיו הַיְקָרִים. אֲבָל רַבִּי זוּשָׁא זצ"ל עָמַד בְּשֵׁלוֹ, שֶׁהֵם חוֹשְׁדִים בְּכַשְׂרִים וְשְׁלֵא הוֹשִׁיט אִךְ אֲצַבַּע בְּדַבְרֵי שְׁאֵינּוּ שְׁלוֹ. הוֹצִיא הַרְבֵּי אֶחָד מִסְפָּרֵי הַקְּבֵלָה וְהִרְאָה לְרַבִּי זוּשָׁא זצ"ל כְּמָה מִהַשְׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים הַכְּתוּבִים שָׁם, וְהוֹזִיר: יוֹדַע תְּדַע שְׂיֵשׁ גִּיהֵנָם שְׁשֵׁם דְּנִין אֵת הַרְשָׁעִים בְּשׂוּפָה, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן, וְאִנִּי מְזַהֵר אוֹתְךָ, אִם לֹא תִתְּנֶה עַל הַגְּנֵבָה תְּכַף וּמִידָּה, אֲשִׁלְּךָ אוֹתְךָ בְּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן, בְּכַח שְׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים אֵלוּ הַכְּתוּבִים עֲלֵי סֵפֶר. כְּשֶׁמַּע הַרְבֵּי רַבִּי זוּשָׁא זִיע"א אֵת דְּבָרֵי הַרְבֵּי, אָמַר בְּקוֹל נְחִירָה: כֵּכָה אִתָּה אוֹמְרִי! אִם אֲכֹן אִתָּה מְעַיֵן בְּסִפְרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוּ, הִרִי אִתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְבִינִן! וּבְכֵן תְּדַע, שְׁאֵנִי מִפְּחַד הַרְבֵּה יוֹתֵר מִהָאֲסוּר שֶׁל "לֹא תִגְנוּבוּ", מִמָּה שְׁאֵנִי מִפְּחַד מְמָךְ וּמִהַגִּיהֵנָם בְּיַחַד! לַעֲבוֹר עַל "לֹא תִגְנוּבוּ" גְּרוּעַ יוֹתֵר מִהַגִּיהֵנָם. כְּשֶׁמַּע הַרְבֵּי דְבָרִים בְּרוּרִים אֵלוּ יוֹצֵאִים מִפִּי הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ רַבִּי זוּשָׁא, מַעֲמָק הַלֵּב בְּכֹל הַפְּשֻׁטוֹת וְהַתְּמִימוֹת, הִבִּין שְׁנִפְרִים דְּבָרֵי אָמַת וְנִתְרַגַּשׁ מֵאֵד. שׁוֹב הִסְתַּכֵּל עַל הַר"ר זוּשָׁא וְאָמַר: אוֹי, נִכְשַׁלְתִּי וְלֹא רְאִיתִי לְנִכּוֹן, חֲשַׁדְתִּי בְּכַשְׂרִים בְּצַדִּיק וְיִשָּׁר, וּבִקְשׁ מִמְּנוּ מַחִילָה. וְצוּה לְגִבְרִי שְׁלִיךְ לְבֵיתוֹ וּיְחַפֵּשׂ שׁוֹב, אֲבָל אֵת הַצַּדִּיק הַזֶּה תְּנִיחוּ לְשֵׁלוֹם. הָאִישׁ הַזֶּה אֵינּוּ מִתְּרַא לֹא מְפַנֵּי וְלֹא מִהַמְשַׁטְרָה, וְגַם לֹא מִהַגִּיהֵנָם עֲצוּמוֹ, הוּא מִפְּחַד מֶן ה"לֹא תִגְנוּבוּ"! אֵת הָאֲלִיקִים הוּא יִרָא! וְסִים הָאֲדָמו"ר מְבַאֲבוֹב זצ"ל: הַרְבֵּי רַבִּי זוּשָׁא הַקְּדוֹשׁ יָדַע שְׁלַעֲבֹר עַל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר גְּרוּעַ מִלְּכָנֶס לְגִיהֵנָם, גִּיהֵנָם הוּא רַק תְּקוּנַת וְצִרוּף אִם ח"ו עֲבַר עֲבָרָה, אֲבָל הַפְּגַם שֶׁל הָעֲבָרָה עֲצוּמָה, הוּא כִּי גְרוּעַ שְׂיִכּוֹל לְהִיּוֹת. וְהִי רְצוֹן שְׂיִשְׁמְרֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִפְּחַד וְחֻרְדָּה, וְנִזְכָּה לִירָא אוֹתוֹ בְּלִבְבֵי שְׁלֵם וְלֹא נִירָא מְבֹרָאוֹ, וְיִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלִימָה רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף לְכָל חוּלֵי עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל וּבְכִלְלֵם לְשׁוֹשְׁנָה בַּת טוֹבָה לְבְרִיאוֹת אִיתְנָה לְרוּץ לְקִרְאָת מְלַךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׂבַע שְׁמַחוֹת וְכֹל טוֹב אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

מְשִׁיחוֹת הַמְּגִידִים שְׁלִיט"א
הַגִּישׁ מִשָּׁה אֲלִיָּה ש. (טו' 050.4125611)
שַׁבַּת שְׁלֵוִם וּמְבַרְךָ

סְנוּלָה לְקַבְּלַת הַתְּפִלָּה
כְּתַב רַבִּינוּ הַחַי"ר א"ר בְּסִפְרוֹ "עֲבוּדַת הַקְּדוֹשׁ" (מוֹרָה בְּאֲצַבַּע סִימּוֹן י) [בְּכַנְיָסוֹת] לְבֵית הַכְּנָסַת, הִלָּא מִרְאֵשׁ יִבְיַע אוֹמֵר פְּתִיחַת אֲלִיָּהוּ הַכְּבִיא ז"ל, וְהוּא בְּתַקּוּנֵי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ (הַקְּדוּמָה דף יא). אֲשֶׁר קַבְּלוּ רַבְּנֵי קוֹדֵשׁ שְׁחִיָּא מְסוּגְלָת לְקַבְּלַת הַתְּפִלָּה."

הַבְּרָכָה וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּפִרוֹת הָאֶרֶץ
בַּעַת שְׁאֲנַחְנוּ נִהְנִים מִפְּרוֹת הָעֵץ וְהָאֲדָמָה נִתְבַּוֵּן שֶׁהַקְּב"ה פֶּעַל לְרוּחַתְנוּ וְנוֹדָה לוֹ בְּמֵאֵד מֵאֵד. וּבְפִרְט בְּשׁוֹנֵהִים מִפְּרוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שִׁישׁ בְּהֶם קְדוּשָׁה, שְׁקִדְשַׁת הָאֶרֶץ נִשְׁפַּעַת גַּם בְּפִרוֹתֶיהָ הַיּוֹנְקִים מִקְּדוּשַׁת הַשְּׂכִינָה הַשׁוֹכְנָת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְבִאֲכִילָתָהּ נִזְוָנִים מִקְּדוּשַׁת הַשְּׂכִינָה (ע"פ הַב"ח אוֹרַח חַיִּים סי' רח ע"ב) וּמוֹסִיפִים כּוֹחַ וְחֻכְמָה (עין "מוֹר וְקִצְעִיה" שם) עַל דְּרָךְ (כְּבֵא בְּתֵרָא קִנָּה ע"א) "אוֹיֵרָא דְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – מִחֻבִּים". וְהַשְּׁנָה הִיא שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה, שְׁלֵדַעַת הַרְמַב"ן י' שֶׁ מִצְוָה בְּאֲכִילַת פְּרוֹת שְׁנוֹתֵקְדוּשׁוֹ בְּקִדְשׁ שְׁבִיעִית. וְכִידּוּעַ הַלְכוֹת מִיְחֻדוֹת לְפָרוֹת אֵלוּ, וְיֵשׁ לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁתָּם וְלִהְשַׁתְּמַשׁ בְּהֶם בְּהִתְאֵם לְעִידוֹם, וְאֵפִילוּ אֵת הַשְּׂאֵרִיּוֹת יֵשׁ לְהוֹזֵר מִלְּהַשְׁלִיךְ בְּבִיזוֹן.]